

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

BANKALARIN KREDİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI

MADDE 1 – 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesine aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Satıcı: Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan yöntemlere dayalı finansmana konu mal, hak ve hizmeti satan, sağlayan, üreten, kiralayan ve/veya dağıtan gerçek ya da tüzel kişiyi,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki ikinci fıkra eklenmiştir.

“(c) Sermayesinin çoğunluğu ayrı ayrı veya birlikte Hazineye, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketine ve merkezî yönetim kapsamındaki diğer kamu idarelerine ait bankalara kullanılan krediler,”

“(2) Kanunun 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca, bankanın dâhil olduğu risk grubuna kullanılan kredilerin hesabında 19 uncu maddede belirtilen finansman ortaklıkları dikkate alınmaz.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 19** – (1) Katılım bankalarının finansman sağlama yöntemlerine ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Satım Yöntemleri: Finansman sağlama amacıyla müşterinin ihtiyaç duyduğu her türlü maddi ve gayri maddi mallar ile hak ve hizmetin, bedeli satıcıya ödenerek tedarik edilmesi işlemidir. Satım yöntemleri, kâr beyanı ile satım (murabaha), pazarlık usulüyle satım (müsaveme), peşin ödemeli satım (selem), veresiye satım (isticrar), nakit ihtiyacı için satım (teverruk), kârsız satım (tevliye) ve eser sözleşmesi (istisna) türlerinden oluşur.

b) Kiralama Yöntemleri: Tüketilmeden kullanılabilen bir varlığın menfaatinin finansman sağlama amacıyla belirli bir süre için müşteriye bırakılması işlemidir. Kiralama yöntemleri, adi kiralama, finansal kiralama, faaliyet kiralaması, ürün kiralaması ve işgücü kiralaması türlerinden oluşur.

c) Ortaklık Yöntemleri: Gerçek veya tüzel kişilerin tüm faaliyetlerinden, belirli bir faaliyetinden veya belirli bir malın mülkiyetinin edinilmesinden doğacak kâr ve zarara katılmak üzere finansman sağlama amacıyla müşterilerle ortaklık kurulması işlemidir. Ortaklık yöntemleri, emek-sermaye ortaklığı (mudarebe), kâr-zarar ortaklığı (müşareke), ortak yatırımlar (girişim sermayesi), mülkiyet ortaklığı, zirai ortaklıklar türlerinden oluşur.

ç) Vekâlet Yöntemleri: Müşteri ile imzalanan vekâlet sözleşmesi kapsamında kârın tamamı veya önceden belirlenmiş belirli bir kısmı ile zararı bankaya ait olmak üzere, gelir getirici bir faaliyeti için finansman sağlama amacıyla müşterinin vekil olarak yetkilendirilmesi işlemidir. Vekâlet yöntemleri, adi vekâlet ve yatırım vekâleti türlerinden oluşur.

d) Diğer Yöntemler: Karşılıksız ödünç (karz-ı hasen), kefalet, garanti, vaat, ödül vaadi türleri ile Kurulca belirlenecek diğer yöntemlerden oluşur.

(2) Birinci fıkrada sayılan yöntemlere ve bu yöntemlere ilişkin belirlenecek standartlara dayalı hukuki ilişkiler münhasıran finansman sağlama amacıyla kurulur.

(3) Katılım bankaları, gelir elde etme amaçlı olarak müşterilerine nakit finansman sağlayamazlar.

(4) Satım yöntemlerine dayalı işlemlerde satıcı tarafından müşteri adına düzenlenen belgeler sebebiyle yapılacak ödemelerin finansman sağlayan banka vasıtasıyla yapılması, bankanın kayıtlarında gösterilmesi ve alım satıma ilişkin belgenin bir suretinin bankada muhafazası zorunludur.

(5) Birinci fıkranın (c) bendinde sayılan ortaklık yöntemlerinden mülkiyet ortaklığı dışındaki yöntemlere dayalı finansman işlemlerinde banka ile müşteri arasında finansman ortaklığı kurulur. Finansman ortaklığı, müşterinin belirli bir faaliyetinden veya tüm faaliyetlerinden doğacak kâr ve zarara katılmak üzere Kanunun 48 inci maddesi hükümleri kapsamında münhasıran finansman sağlama amaçlı olarak kurulur ve bu madde hükümlerine uygun düştüğü ölçüde ortaklıkları düzenleyen ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

(6) Finansman ortaklığı, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenen sermaye şirketi şeklinde veya taraflar arasında imzalanan süreli ortaklık sözleşmesi ile kurulur. Tarafların kâr ve zarara katılma oranları sözleşmede belirtilir.

(7) Finansman ortaklığı sözleşmelerinde, sermayesine iştirak edilen ortaklığın yönetimi başta olmak üzere tarafların hak ve yükümlülüklerine yer verilmesi zorunludur. Finansman ortaklığı paylarının en fazla yedi yıl içinde elden çıkarılması şarttır. Kurul, ihtiyaç duyulması halinde bankaca konuya ilişkin tevsik edici belgelerle Kuruma başvurulması halinde yedi yıllık süreyi uzatabilir.

(8) Birinci fıkrada sayılan yöntemlere dayalı finansmanlar için müşteriler ile imzalanacak sözleşmelerin yeknesak bir şekilde uygulanmasını ve katılım bankacılığı meslek ilke ve standartlarına uyumunu teminen, Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından tip sözleşmeler hazırlanır.

(9) Birinci fıkrada belirtilen her bir finansman yöntemine ilişkin standartlar, Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından belirlenir.

(10) Kalkınma ve yatırım bankaları, bu madde hükümleri ile bu madde hükümlerine dayalı olarak yapılacak düzenlemelere uygun olmak ve münhasıran faizsiz yöntemlerle sağlamış oldukları kaynaklarla sınırlı olmak üzere, müşterilerine birinci fıkrada sayılan yöntemlere dayalı olarak finansman sağlayabilir.

MADDE 4- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	1/11/2006	26333
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	2/2/2007	26422
2.	12/11/2008	27052
3.	12/11/2009	27404
4.	30/7/2010	27657
5.	30/4/2013	28633
6.	11/7/2013	28704
7.	31/12/2013	28868
8.	25/11/2015	29543
9.	27/9/2016	29840
10.	14/12/2016	29918
11.	12/12/2017	30268
12.	7/6/2018	30444
13.	15/8/2018	30510
14.	27/11/2018	30608

**BANKALARIN KREDİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI**

GENEL GEREKÇE

5411 sayılı Bankacılık Kanununun (Kanun) 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca Kanunun 54 üncü maddesinde yer alan kredi sınırlamalarına tabi tutulmayan işlemleri belirlemeye Kurul yetkilidir. Bu çerçevede, mevcut durumda Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin (Yönetmelik) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde bir kamu bankası olan Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ye kullandırılan krediler söz konusu kredi sınırlamaları kapsamı dışında tutulmuştur. Anılan bentte yapılan değişiklik ile kamu bankalarının kaynak sağlamalarının kolaylaştırılmasını teminen bu istisnanın kapsamı tüm kamu bankalarını kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Diğer taraftan, katılım bankalarınca finansman sağlama yöntemlerine ilişkin usul ve esaslar Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin mevcut halinde sınırlı şekilde düzenlenmektedir. Yönetmelik değişikliği ile anılan madde kapsamında katılım bankacılığının tüm dünya üzerinde kabul edilen ve aynı zamanda uygulanan faaliyet yöntemleri, uluslararası standartlar, yasal mevzuata ilişkin ülke örnekleri ve muteber akademik kaynaklar dikkate alınarak belirlenmiştir. Ayrıca, Yönetmelik değişikliği ile birlikte mevcut bazı katılım bankacılığı finansman yöntemleri düzenleme kapsamına alınmış, uygulamada ortaya çıkan hususlarla ilgili ilave hükümler getirilmiştir.